5.276

26 MAR 1936

Meddelande N:r 121 från Centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet.
Botaniska avdelningen N:r 10.

BIDRAG TILL KÄNNEDOMEN OM BERBERISBUSKENS UPPTRÄDANDE

I MELLERSTA OCH SÖDRA SVERIGE

MED 1 KARTA

BRITISH MUSEUM NATURAL HISTORY BOTANY

AV

ERNST HENNING

STOCKHOLM
IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI A. B.
1915.

Meddelande N:r 121 från Centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet.
Botaniska avdelningen N:r 10.

BIDRAG TILL KÄNNEDOMEN OM BERBERISBUSKENS UPPTRÄDANDE

I MELLERSTA OCH SÖDRA SVERIGE

MED 1 KARTA

AV

ERNST HENNING

STOCKHOLM
IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI A. B.
1915.

BRITISH MUSEUM
NATURAL HISTORY
B D
26 MAR 1936

Meddelande N:r 121 från Centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet.
Botaniska avdelningen N:r 10.

Bidrag till kännedomen om berberisbuskens uppträdande i mellersta och södra Sverige.

AV

Ernst Henning.

I en liten uppsats om *Berberisbuskens och svartrostens förekomst i Norrland*[1] har jag sökt påvisa, att i Norrland och Dalarne, där berberis ännu är jämförelsevis litet spridd och odlad, svartrosten ännu spelar en jämförelsevis ringa roll. Då emellertid både i Norrland och västra Dalarne blodberberis under senare tid allt mer börjat odlas, så vore det en stor fara, att svartrosten även i dessa landsändar snart nog skulle uppträda förhärjande, enär det kunde anses bevisat, att i nordligare länder intensiva härjningar av svartrost ej förekomma, om ej berberis finnes i omgivande trakt. Jag har därför i en skrivelse till Styrelsen för Centralanstalten för jordbruksförsök hemställt, att den måtte göra framställning om, att en lagstiftning angående utrotning av berberisbusken i Norrland och Dalarne måtte komma till stånd.

Sedermera har emellertid Malmöhus läns hushållningssällskap ingått till K. M:t med en skrivelse, däri anhålles, att förbud mot försäljning och plantering av berberisbuskar inom landet måtte utfärdas och att Kungl. Maj:t täcktes taga i övervägande, huruvida icke åtgärder kunde vidtagas för berberisbuskens utrotande inom orter, där så kunde anses nödigt.

Det är att vänta, att i flera andra län samma strävan skall göra sig gällande, och det kan då sättas i fråga, huruvida det ej vore lämpligt, att en eventuell berberislagstiftning borde gälla hela landet.

Innan en sådan lagstiftning kan komma till stånd, erfordras dock en utredning av berberisbuskens uppträdande i olika trakter av landet. Det är väl bekant, att arten i vissa delar av landet uppträder särdeles rikligt, och — såsom redan påpekades i den nämnda uppsatsen — torde det ej vara lätt för den enskilde, som råkat få en mängd berberisbuskar på sina ägor, att utan något understöd få bort

[1] Meddelande N:r 107 från Centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet. Botaniska avdelningen N:r 9, 1915.

dessa; det vore otvivelaktigt i många fall en orimlig begäran även ur den synpunkten, att utrotandet av berberisbuskarne på en egendom kommer ej blott den enskilde till godo utan blir till nytta för det allmänna.

En närmare kännedom om berberisbuskens uppträdande i mellersta och södra Sverige föreligger dock icke ännu. Uppgifterna i våra vanliga floror angående buskens förekomst äro mycket summariska och även provins- och lokalfloror lämna sällan upplysning om, huruvida busken uppträder i enstaka exemplar eller är riklig eller snårbildande. Men ur utrotningssynpunkt är det av största vikt att känna, om busken uppträder på det ena eller andra sättet. Jag har därför utsändt cirkulär med frågor angående berberisbuskens uppträdande i olika landsändar till lärare i biologi vid allmänna läroverken, folkskoleseminarierna, landtbruks- och landtmannaskolorna, varjämte ett upprop till botanisterna i landet att ägna uppmärksamhet åt saken infördes i Botaniska Notiser (häft. 3, 1915).

Under sommarens lopp erhöllos rätt många svar, ehuru visserligen icke så många, som varit önskvärdt.

Jag har i det följande sammanställt de olika uppgifterna, sedan jag kompletterat dem med vissa uppgifter i provins- och lokalfloror och med egna iakttagelser i olika delar av landet.

I en kartskiss har jag av skäl, som här ovan äro framhållna, sökt angiva, i vilka trakter berberis förekommer mer eller mindre allmänt.

Givet är, att min redogörelse ingalunda kan anses vara uttömmande; men den torde vara tillräcklig för det huvudändamål, för vilket den är avsedd, nämligen att bilda en grund för lagstiftningsarbetet angående berberisbuskens utrotande inom landet.

Berberisbuskens uppträdande inom olika landskap.

Uppland.

I detta landskap var berberis förvildad redan på Linnés tid. Han nämner i första upplagan av Flora suecica (1745), att den förekom på några ställen i Upplands skogar.

Egendomligt är, att Celsius[1] ej upptager den i sin förteckning över Uppsala-traktens växter 1782. Retzius (Flora oeconomica Sueciæ 1806) säger, att berberis förekommer sparsamt vild i Upplands skogar, men icke annorstädes, såvida bekant är. Wahlenberg (Flora upsaliensis 1820) uppgiver, att den förekommer allmänt utmed skogskanter i Uppsalatrakten och särskilt rikligt (»copiose») mellan Norby och Gottsunda. Enligt »*Getreideroste*»[2] förekommer den allmänt vid Sahlsta (Vattholm) vid Ekhamra, Aske och Granhammar vid Mälaren, samt i Roslagen vid Östanå, Tuna i Ö. Åker samt vid Långängen. I Ultunatrakten är den även rätt allmän och bilda mindre snår på

[1] O. Celsius, Plantarum circa Upsaliam sponte nascentium Catalogus.

[2] Jakob Eriksson o. Ernst Henning Die Getreideroste 1896.

östra sidan om Fyrisån mellan Nontuna by och Pustnäs (E. Henning) vid Håga, väster om Uppsala är den även synnerligen allmän (K. Hedbom), ävenså vid Örsundsbro (Lorentz Bolin). I Vattholmatrakten var den mycket allmän i början på 1890-talet (E. Henning) samt vid Hallkved, Fundbo s:n (F. Falk) och Sätuna, Björklinge s:n. Vid Eneby, nordost om Sigtuna, bildar berberis ett ganska stort snår (C. Hammarlund). Vid Beateberg nära Rö station (Roslagsbanan) förekommer den även rikligt (M. J. Morén). Enligt den av Botaniska Sällskapet i Stockholm utgivna »*Stockholmstraktens växter*» (1914) är berberis *tämligen allmän* i flera socknar i södra Uppland, även i Roslagsområdet. Vid Runsa i Eds s:n är den särdeles allmän (M. J. Morén.) I norra och nordöstra delen av landskapet synes den däremot vara sparsam. I Väddö s:n synes den ej finnas vild (Fritiof Sandberg).

Södermanland.

I detta landskap är Strängnästrakten sedan länge känd för sin rikedom på berberis. Redan Thunberg[1] säger att den förekommer ymnigt vid Sundby på betesmarker. Ännu i dag uppgives, att den förekommer »mycket ymnigt» i orten, särskilt i betesmarkerna, där verkliga snår kunna finnas (Gottfr. Algotsson, Jan Söderlund, A. T. Hasselberg). Enligt »Getreideroste» är den vanlig vid Edeby (Hölebo) Fiholm, Vingskär, Gorsingelund (Åker), Närlunda (Draga) och Runsö (Selebo). I synnerhet på Mälaröarne i trakten, t. ex. Tosterön är den också synnerligen allmän. Att märka är också, att svartrosten sedan lång tid tillbaka härjar svårt i trakten,[2] och samma klagan gör sig gällande även i våra dagar (John Carlson). Även i Mariefredstrakten är busken tämligen allmän (John Carlson) samt vid Nyköping (G. S. Wallin), där den för övrigt på ett par ställen bildar smärre sammanhängande snår (Martin Nilsson). Även i trakten av Eskilstuna är den vanlig (K. Y. Schwartz). Rätt vanlig är den för övrigt i trakten av Södertälje, där den t. ex. vid Brandalslund bildar snår (J. Scharp). Enligt »*Stockholmstraktens växter*» är den tämligen allmän i mellersta Södermanland och i Södertörn, varom kartskissen lämnar upplysning. För övrigt är den rätt vanlig i södra och västra delen av Ö. Vingåker samt i sydvästra delen av Ö. Vingåker samt i sydvästra delen av V. Vingåker (John Carlson). I Kantorpstrakten synes den dock vara sällsynt (Gustaf Pehrsson). Enligt Wikström[3] var den i midten på 1800-talet ymnig på bergshöjderna vid Danvikskrokar.

Västmanland.

Enligt Wall[4] är den allmän i Mälaretrakten. Berberis förekommer allmänt i Västeråstrakten, om den ock ej bildar egentliga snår;

---

[1]) Car P. Thunberg, Flora Strengnesensis 1791: »in pascuis prædii Episc.

[2]) Jfr Ernst Henning, Några ord om olika predisposition för rost å säd. K. Landtbruksakad. Handlingar 1894, sid, 210.

[3]) Joh. Em. Wikström, Stockholms Flora 1840.

[4]) W. A. Wall, Wästmanlands Flora 1852.

den växer där ofta tillsammans med slån, nypon, hagtorn (O. M. Floderus). Busken förekommer allmänt längs Mälarens stränder, men går ej mera än 0,5 mil inåt landet. Mycket allmän är den t. ex. vid Fiholm, Rytterne s:n. Överallt där berberisbusken förekommer, gör rosten även mycket kännbara angrepp, under det att exempelvis i Bergslagen sädesrost är mycket sällsynt (Gustaf Nordin). På många håll bildar den stora snår. Detta gäller i synnerhet trakterna ner mot Mälaren (Sten Jeansson). Enligt Wall (l. c) finnes den utmed Ramnäsströmmen och vid Virsbo. I Bergslagen är den sällsynt; finnes emellertid på Kyrkberget vid Linde[1]. I Salatrakten är den rätt allmän på kalkområdet mellan gruvan och staden (Axel Olsson).

Dalarne.

Känd som vild endast på tre ställen (G. Samuelsson).

Nerike.

I en av Abr. Samzelius[2] 1760 anonymt utgiven broschyr är berberis ej upptagen. Enligt Gellerstedt[3] förekommer den på flera ställen vid Mälaren, vid Oxberg, Lillkyrka, Askersund o. s. v. Enligt Hartman[4] är den tämligen allmän i norra och västra, men sällsynt i mellersta Nerike, där den mest finnes omkring Mälaren samt i södra Nerike.

I »Getreideroste» uppgives berberis vara allmän vid Kägleholm, nära Glanshammar i norra Nerike samt vid Edsberg i sydvästra Nerike. Enligt Selim Birger[5] finnes den på Hvalö i Hjälmaren, men 1905 ännu ej på de nybildade Hjälmaröarne.

Enligt nyare meddelanden är den synnerligen allmän vid Axbergs kyrka (E. Broddeson) samt i skogen Kringlan norr om Örebro (J. V. Jonsson). I steniga ängsmarker norr om Latorps bruk och ända in i Hidinge socken bildar den ofta yppiga och täta snår; utmed landsvägarna och stengärdesgårdarne i trakten bildar den ofta verkliga häckar (G. Bågenholm). I östra Nerike är den sällsynt (J. V. Jonsson) och likaså i södra (O. Wijkström).

Värmland.

I Myrins[6] arbete av 1832 är den ej upptagen.

Enligt Larsson[7] är berberis tämligen allmän i skogarna vid Kristinehamn. Ringius[8] anger, att den förekommer enstaka i blandskogs-

---

[1] I. E. D:son. Iverus, Beskrivning över Västmanlands Fanerogamer och Thallogamer 1877.

[2] Blomsterkrantz av de allmännaste och märkvärdigaste uti Neriket befintliga växter hopflätade. — —

[3] Gellerstedt, Nerikes Flora 1852.

[4] E. Hartman, Landskapet Nerikes Flora 1866.

[5] Selim Birger, De 1882—1886 nybildade Hjälmaröarnas vegetation. 1905.

[6] Myrin, Anmärkningar om Wärmlands och Dalslands vegetation 1832.

[7] L. M. Larsson, Flora över Värmland och Dal 1868.

[8] G. E. Ringius, Vegetationen å Värmlands hyperitområden. K. Vet. A. 1888.

formationerna, som intaga ryggen på de högre hyperitbergen. Enligt Wald. Nyberg synes den ej förekomma vild i Kristinehamnstrakten. Berberis är i det hela mycket sällsynt i Värmland (Conrad Fristedt). I Karlstadstrakten förekommer den varken i sammanhängande snår ej heller i enstaka exemplar, annat än som odlad (V. Morin). Även i trakten av Nor (väster om Karlstad) är den sällsynt (Oscar Lindgren).

Dalsland.

Beträffande berberisbuskens uppträdande i detta landskap har jag ej erhållit någon annan detaljuppgift än, att den saknas i trakten av Färgelanda (Sigurd Svensson).

Östergötland.

Enligt N. C. Kindberg[1] är berberis på östgötaslätten tämligen allmän, i norra skogstrakten sällsynt t. ex. Skedvi, Orrekulle m. fl. Enligt Holmgren[2] förekommer berberis här och där utmed västra sidan av Omberg, vid Borgsudde, Väfversunda etc. Elmqvist[3] uppgiver den vara tämligen allmän i trakten av Norrköping. Enligt »Getreideroste» är berberis allmän vid Herrsäter, Ekenäs och Dala i Bankekinds härad samt vid Engelholm och Thorönsborg (Hammarkind). Dusén[4] uppger den finnas vid Broby kulle, Stocklycke, Borghamn m. fl. ställen vid Omberg.

Busken finnes i nästan alla lövträdsängar, dock mera sällan som större snår. Sådana förekomma dock i ängarna omkring Borghamn och särdeles rikligt å gårdarne Sjöstorp och Sjöberga vid landsvägen till Grenna i Ödeshögs s:n (Tage Fredriksson). Vid Sjöberga synes berberis bilda ett ovanligt stort snår (E. A. Larsson). Vid Hästholmen och norrut på östra sidan av Omberg är den också vanlig (E. Broddesson). I trakten strax söder om Linköping finnas flera större eller mindre snår av berberis, och i Linköping är den även rätt mycket odlad, även i häckar (E. A. Larsson). I Bjärkatrakten är busken allmän i beteshagar och marker (G. von Zweigbergk). På Vikbolandet i Kuddby s:n funnos berberisbuskar i oerhörd mängd för 20 år sedan i kanterna av barrskogar, där odlad mark sköt in (G. Adlerz). I Norrköpingstrakten är den tämligen allmän och inom staden ganska allmänt odlad även i närheten av sädesfält (E. Jäderholm). Å Kungs-Norby betesmarker vid Borensberg finnes en oerhörd mängd berberisbuskar, bildande jättebestånd (Tjelvar Molér). I Sjögestad s:n är den ganska sällsynt (O. Runefors), ävenså vid Rimforsa (L. Nathorst-Böös).

---

[1] N. C. Kindberg, Östgöta Flora 1901.

[2] A. F. Holmgren, Ombergs Phanerogamer och Ormbunkar. Bot. Notiser 1851.

[3] C. Fr. Elmqvist, Norrköpingstraktens Fanerogamer och Ormbunkar 1874.

[4] P. Dusén, Ombergstraktens Flora och Geologi 1888.

Västergötland.

Enligt Wahlberg[1] är den sällsynt i Göteborgstrakten. Zetterstedt[2] anför den för flera platser å Kinnekulle. Salén[3] uppger, att den flerstädes förekommer å betes- och ängsmarker vid Vänersborg. Enligt Wästberg[4] finnes den i Mariestadstrakten, särskilt flerstädes å Lugnåsberget. Enligt »Getreideroste» är den allmän vid Hellekis (nordväst-sidan av Kinnekulle). Enligt nyare uppgifter förekommer ber. beris talrikt, ofta bildande snår i såväl sandstens- som kalkstenskleven vid Kinnekulle på både östra och västra sidan (troligen rundt om berget). På Kålland är den spridd (Georg Böös). Om dess allmänna förekomst å Kinnekulle har ingått meddelande av Victor Damgren, som även framhåller, att den ingalunda är sällsynt å Lugnåsberget, samt att busken odlas rätt allmänt i trädgårdar. För övrigt är den uppgiven för Fristorp, på sydsidan av Hunneberg (A. S. Trolander). Sällsynt synes den vara i Skultorpstrakten (Magnus Carlson), vid Borås (P. H. Strömman, P. V. Lengqvist) i Gudhems s:n (Otto Nordstedt), Undenäs s:n (J. A. O. Skårman), och i Mossebotrakten synes den ej hava förvildat sig (Anders Johansson).

Småland.

Westerlund[5] uppger berberis vara allmän i Kalmar län. Scheutz[6] anser den vara sällsynt i östra och mellersta Småland; i norra finnes den här och var såsom vid Jönköping, Grenna o. s. v. och i ett senare arbete[7] uppges den vara ymnig i Huskvarnabergen. Enligt Sjöstrand[8] växer den här och där längs Smålands kust, särskilt vid Kalmar ej sällsynt. Enligt Zetterstedt[9] synes den saknas i de högländtare delarna av Småland, och enligt samme förf. synes den vara rätt allmän å östra sjöbranterna av Visingsö[10]. I Lunds redogörelse för Vimmerbyfloran (1863) är berberis ej upptagen. I »Getreideroste» uppgives den vara allmän vid Rosendala (Tveta härad), vid Lyckås och överhuvud i Skärstad-dalen samt vid Stockaryd.

Enligt nyare meddelanden är den allmän i kusttrakten söder om Kalmar och bildar på havsstränderna, särskildt vid Värnanäs sammanhängande snår (Thor Petersohn); vidare finnes den å Grennaberget och vid Östanå, so. om Grenna (E. A. Larsson). I trakterna av Eksjö (Thor Petersohn) och Ryssby (B. A. Nilsson) torde den ej fin-

---

[1] T. F. Wahlberg, Flora Gotoburgensis 1820.

[2] J. G. Zetterstedt, Kinnekulles Fanerogamer och ormbunkar 1851.

[3] A. J. Sahlén, Wenersborgs Flora 1854.

[4] V. A. Wästberg, Några iakttagelser om närmaste Mariestadstraktens Fanerogamer och Ormbunkar 1864.

[5] C. A. Westerlund, Bidrag till kännedomen om Kalmar läns vegetation 1852.

[6] N. J. Scheutz, Conspectus Floræ Smolandiæ 1857.

[7] N. J. Scheutz, Småland Flora 1864.

[8] M. G. Sjöstrand, Calmar Läns och Ölands Flora 1863.

[9] J. G. Zetterstedt, Om vegetationen i de högländtaste delarne av Småland 1865.

[10] J. G. Zetterstedt, Vegetationen på Visingsö 1878.

nas vild. I Oskarshamnstrakten förekommer den sparsamt vild, men är rätt allmänt odlad, särskilt den rödbladiga formen (Axel Harpen). Även i trakten av Nybro (S. Kalmar län) är den sällsynt, men odlas även här rätt ofta i trädgårdar och parker (O. Runefors).

Öland.

Sjöstrand [1] anger berberis såsom allmän i trakten av Borgholm, varjämte den mera sparsamt förekommer i det inre av ön.

Gottland.

I Wahlenbergs utkast till Gottlands Flora (1805) är berberis ej upptagen. Enligt Eisen och Stuxberg[2] är berberis sällsynt på Gottland. Berberis förekommer ingenstädes över större arealer eller i sammanhängande snår; ej heller förekommer den i gottländska lövängar. Däremot träffas den i likhet med krusbärsbusken på hällmark eller klapperstensvallar med gles vegetation, så att konkurrensen är upphävd. Men även på sådana ställen förekomma blott enstaka små buskar (K. Johansson).

Blekinge.

Enligt Aspegren[3] förekommer berberis på backar nära Karlskrona och flerstädes. Svanlund[4] uppger den förekomma mångenstädes på backar i södra Blekinge.

Enligt insändt meddelande är berberis talrikast å marker tillhörande Karlskrona och Karlshamn (Paul Arnoldsson). Den är synnerligen allmän i kustlandet, där den även bildar sammanhängande snår, mindre allmän å Listerlandet samt vid Sölvesborg (J. G. Carlsson). Ett ordentligt snår finnes vid Angelskog, $^1/_2$ mil söder om Ronneby (Adolf Bolin). Rätt ymnig i närmaste omgivningarna till Karlshamn (Otto Berg).

Skåne.

Enligt Areschoug[5] är berberis allmänt odlad i trädgårdar och stundom förvildad och synes vara vild i nordöstra delen t. ex. vid Balsberg och på höjder i Ifö, Oppmanna, Vånga och Näsums s:nar. De erhållna meddelandena från Skåne äro följande: berberis växer ej vild i Malmöhus län, men rätt allmänt odlad i trädgårdarne (Hj. Paulsen); finnes ej i Askerödstrakten (Nils Larsson). Ej vild i sydvästra Skåne; redan för ett par decennier sedan ansågs den utrotad (T. Norlind). Ej vild i trakten av Helsingborg; närmaste fyndort är Kullen (G. S.

---

[1] M. G. Sjöstrand, Calmar Läns och Ölands flora 1863.

[2] Eisen och Stuxberg, Gotlands Fanerogamer och Thallogamer 1869.

[3] G. Casten Aspegren, Försök till en Blekingsk Flora 1823.

[4] F. Svanlund, Förteckning över Blekinges Fanerogamer och Ormbunkar 1889.

[5] F. W. C. Areschoug, Skånes Flora 1881.

Wallin). Berberis bildar ej snår på något ställe i sydöstra Skåne; men väl odlas den allmän vid järnvägsstationer, särskilt längs Ystads—Eslövs järnväg, där det ej är ovanligt att finna buskar om flera meters höjd (Julius Gottfries). Mycket sparsam i Tomelillatrakten, där svartrosten även gör relativt obetydlig skada (John Johansson). I Villands härad, i nordöstra Skåne på gränsen mot Blekinge har berberis börjat utbreda sig även som vild. Invandring i detta härad är emellertid av ganska färskt datum (Hjalmar Nilsson). I skogstrakterna omkring Råbelövsjön här och var, med ej i större mängd (Carl Möllerberg). Föga spridd i Göinge härad, men odlad här och var i trädgårdar (E. Brolin).

Halland.

Elias Fries[1] uppger att berberis förekommer i närheten av Halmstad. Enligt Theorin[2] är den allmän i södra Halland. I Harplinge s:n förekomma endast enstaka exemplar (David Nilsson). Berberis finnes ej i större utsträckning i Halland, i varje fall icke i sammanhängande snår, men odlad i en mängd trädgårdar samt i plantskolor (J. E. Strandmark). Vild endast på några få ställen i Halland (Fr. Ahlfvengren).

Bohuslän.

Berberis är sparsamt spridd inom hela länet, men ej i sammanhängande bestånd (N. D. Lychou). Busken förekommer ytterst sällan i Göteborgstrakten söder om Göteborg (Oskar Lundgren). Berberis förekommer ej på Tjörn (Anders Johansson). Berberis förekommer sparsamt i trakten av Strömstad (V. Neuman). Även omkring Grebbestad är den sällsynt (Thord Ekstedt).

Såsom sammanfattning av ovanstående redogörelse kan således fastslås:

1:o) *att* berberis uppträder allmänt, stundom snårbildande i vissa provinser i mellersta och Södra Sverige, nämligen Uppland, Södermanland, Västmanland (företrädesvis i närheten av Mälaren), vissa delar av Nerike, Östergötland, vissa delar av Västergötland och Småland samt i Blekinge:

2:o) *att* busken däremot i stora delar av Västmanland, Nerike, Västergötland och Småland ävensom i Dalarne, Värmland, Dalsland, Bohuslän, Halland och Skåne uppträder sporadiskt.

Omedelbar utrotning av berberis bör därför kunna påbjudas i följande län: Kopparbergs, Värmlands, Älvsborgs, Göteborgs och Bohus, Hallands, Kristianstads och Malmöhus. För övriga län torde lämpligen påbjudas, att berberis bör vara utrotad inom 4 à 5 år, och torde därvid stat, landsting, hushållningssällskap och kommuner lämna bidrag till buskens utrotande.

---

[1] Elias Fries, Flora Hallandica 1817—1818.

[2] G. R. A. Theorin, Växtgeografisk skildring av Södra Halland. 1865.

26 MAR 1936

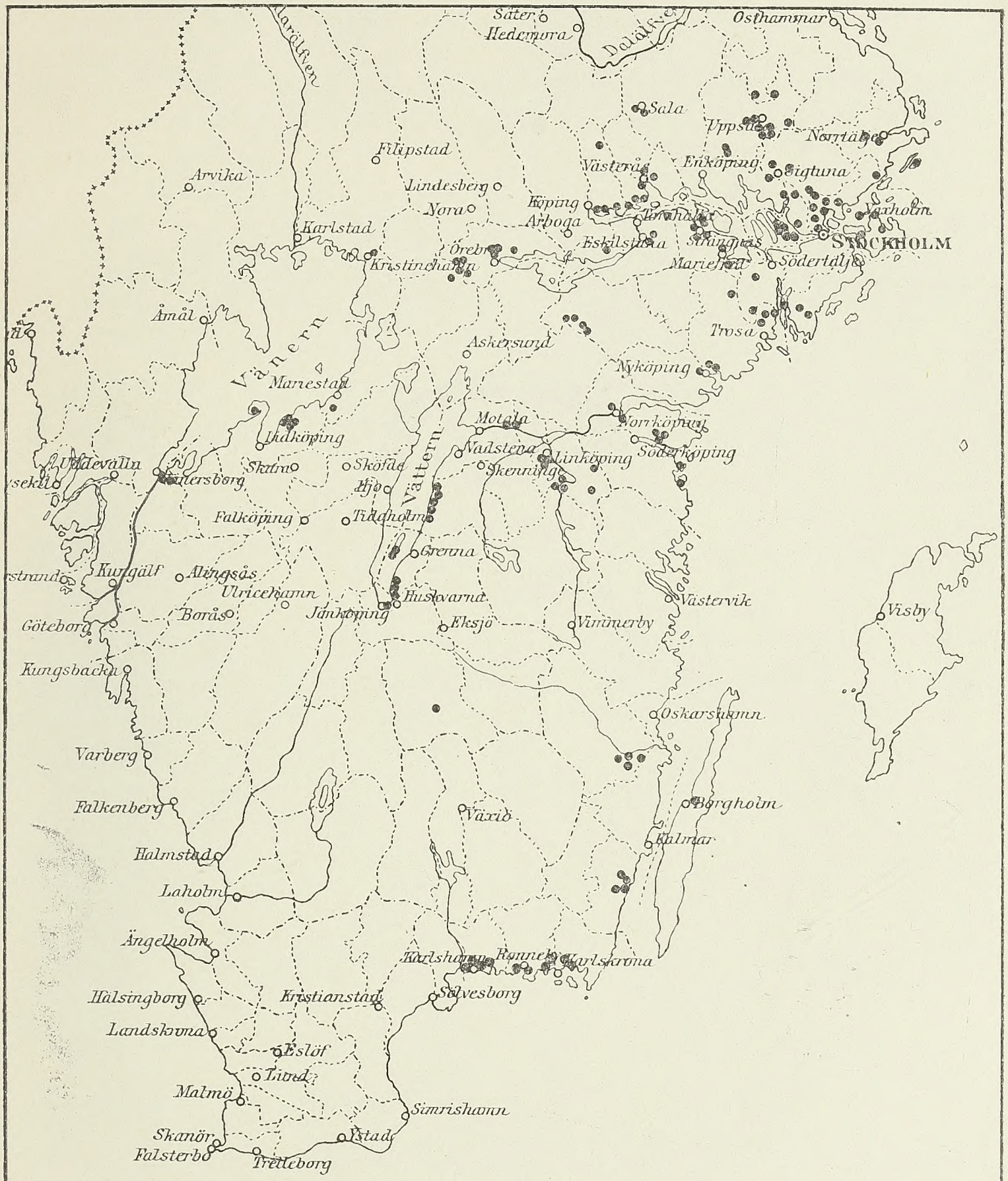

Kartskiss utvisande i vilka trakter av mellersta och södra Sverige berberisbusken förekommer mer eller mindre allmänt.

BRITISH MUSEUM NATURAL HISTORY
B D
26 MAR 1936